

Posudek vedoucí bakalářské práce

Název práce: Postoje k otcovství u adolescentů umístěných v zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy

Autorka práce: Bc. Johana Prokopová

Vedoucí práce: Mgr. Hana Novotná

Oponentka práce: Mgr. Kristina Pernicová

Autorka předkládá jako bakalářskou práci text, ve kterém se zabývá postoji adolescentních chlapců umístěných v zařízení pro výkon ÚV/OV k otcovství. Téma práce je aktuální a přínosné, protože děti v ústavních zařízeních mají častěji než běžná populace zkušenost s prostředím dysfunkčních či neúplných rodin, ve kterých často otcové (ideálně vzory svých synů) chybí nebo svou roli plně nezastávají. Chronologický věk respondentů výzkumu, kteří jsou na prahu dospělosti, jim již umožňuje určitou reflexi svého dosavadního vztahu s otcem, a také je opravňuje k představám vlastního rodinného života a své role – otce - v něm, což se tato práce snaží zachytit.

Práce je ucelená, tradičně rozdělená na část teoretickou a empirickou.

Teoretická část je rozdělena do čtyř kapitol, ve kterých se autorka věnuje období adolescence ve vztahu k rodinnému prostředí; rodičovství; postojům a diagnostickému ústavu. Na textu oceňuji přítomnost vzhledem k předmětu výzkumu stěžejních a leckdy také zajímavých informací, díky kterým čtenář dobře porozumí kontextu výzkumu a přiblíží specifika skupiny respondentů. Oceňuji zařazení a zpracování např. podkapitoly Vztah otec – adolescent (1.2.1, str. 5), představení výzkumu s podobným designem v podkapitole rané rodičovství (2.1, str. 9), ale i text ohledně učení se chování a rolím, včetně základního přiblížení fenoménu socializace (2.4, str. 13). Za velmi kvalitní považuji celou kapitolu věnující se postojům (4, str. 22). U kapitoly s názvem Diagnostický ústav (3, str. 16), která obsahuje informace detailnějšího charakteru o roli diagnostických ústavů v systému ÚV/OV v kontextu České republiky, specifikám samotné ústavní a ochranné výchovy a poruchám chování, by ke zvážení stál jiný – obecnější – název kapitoly, který by všechny uvedené informace lépe zastřešil. Podkapitolu poruchy chování v rámci této kapitoly bych tak doporučila lépe propojit se zbytkem textu, kdy čtenáři nemusí být jasný vztah mezi zařízeními pro výkon ÚV/OV a diagnózami poruch chování.

Empirickou část tvoří kvalitativní šetření, konkrétně případová studie. Autorka provedla polostrukturované rozhovory se sedmi chlapci umístěnými v diagnostickém ústavu a analýza jejich výpovědí posloužila jako podklad pro odpovědi na položené výzkumné otázky, které si kladou mimo jiné za cíl zmapovat všechny složky postojů chlapců k otcovství dle tříkomponentového modelu. Metodologická část je důkladně a velmi kvalitně zpracována, velmi oceňuji zařazení podkapitoly reflexe výzkumníkovy zkušenosti v rámci kapitoly metody analýzy dat (6.3.4, str. 36), a také kapitoly reflexe vlastní zkušenosti s tématem (7.1, str. 38). Autorka v rámci analýzy dat pracuje s výstižně zvolenými kategoriemi a vzniklým modelem rolí otce (str. 40).

Za zdařilou část práce považuji diskuzi, v rámci které jsou dávány do vztahu výzkumné poznatky s jinými teoretickými a výzkumnými východisky (např. ohledně přítomnosti představy genderově tradičních rolích v rodině). Zároveň je zde prezentován náhled autorky na práci, kdy upozorňuje na její limity a uvádí také její přínosy.

Práce po formální stránce splňuje požadavky, její rozsah je adekvátní. Text je dobře strukturovaný, psaný čtivým jazykem. V teoretické části autorka často srovnává pohledy více autorů, v empirické části vhodně využívá citace z rozhovorů. Stylistická úroveň práce je na velmi dobré úrovni. Autorka používá relevantní českou i zahraniční literaturu, citace jsou provedeny odpovídajícím způsobem dle citační normy.

Bakalářskou práci považuji za velmi zdařilou, autorčin přístup k realizaci byl svědomitý. Johana pracovala průběžně, pečlivě a samostatně.

Otázky k obhajobě:

- 1) Byl v rámci rozhovorů reflektován rozdíl mezi představami chlapců o ideální době otcovství a prezentované zkušenosti u více než poloviny chlapců z výzkumného souboru s těhotenstvím své partnerky? Jak tento kontrast chlapci vysvětlovali? Jaké faktory by se na jeho vzniku mohly podílet?**
- 2) Jakými typy výzkumů by bylo vhodné na tuto práci navázat? Co by bylo jejich cílem a jaký by mohl být jejich přínos do praxe?**

Závěr:

Bakalářskou práci Bc. Johany Prokopové považuji za velmi zdařilou, autorka v ní prokazuje badatelské schopnosti. Práci doporučuji k obhajobě.

Praha, 25. května 2020

Mgr. Hana Novotná